

Statsrådets principbeslut om en nationell strategi och ett åtgärdsprogram för bekämpning av korrupktion 2025–2027

Statsrådets principbeslut om en nationell strategi och ett åtgärdsprogram för bekämpning av korruption 2025–2027

Venla Mäntysalo

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Justitieministeriet

This publication is copyrighted. You may download, display and print it for Your own personal use. Commercial use is prohibited.

ISBN pdf: 978-952-400-517-3

ISSN pdf: 2490-1172

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2025

Statsrådets principbeslut om en nationell strategi och ett åtgärdsprogram för bekämpning av korruption 2025–2027

Justitieministeriets publikationer, Betänkanden och utlåtanden 2025:31		Tema	Betänkanden och utlåtanden
Utgivare	Justitieministeriet		
Författare	Venla Mäntysalo		
Utarbetad av	Justitieministeriet och berednings- och styrgruppen för strategin och åtgärdsprogrammet mot korruption		
Språk	svenska	Sidantal	29

Referat

Syftet med strategin för bekämpning av korruption är att stärka korruptionsbekämpningen och på lång sikt bygga upp ett samhälle där korruption inte kan få fotfäste. De huvudsakliga målen med strategin är att engagera den offentliga förvaltningen och de politiska aktörerna i att bekämpa korruption, identifiera korruption och främja transparensen i beslutsfattandet samt att utarbeta en nationell lägesbild.

I syfte att nå målen har det för åren 2025–2027 utarbetats ett åtgärdsprogram som omfattar sammanlagt 47 åtgärder. Det har fastställts tidsplaner och ansvariga myndigheter för åtgärderna. Strategin och åtgärdsprogrammet fortsätter det arbete som uppnåddes inom ramen för den första nationella strategin och det första åtgärdsprogrammet (2021–2023). I det uppdaterade åtgärdsprogrammet har man beaktat åtgärdernas kontinuitet, de internationella rekommendationer som Finland fått samt relevanta projekt som följer av regeringsprogrammet och andra lagstiftningsprojekt.

Den ministerieövergripande berednings- och styrgrupp som justitieministeriet tillsatte i juni 2024 har i samarbete med intressentgrupper ansvarat för utarbetandet av åtgärdsprogrammet. Berednings- och styrgruppen följer genomförandet och rapporterar om det till ministerarbetsgruppen för inre säkerhet och rättsvård. Genomförandet av strategin fortsätter till utgången av 2027.

Nyckelord korruption, kriminalpolitik, brottsbekämpning, etik, god förvaltning, straffrätt

ISBN PDF 978-952-400-517-3

ISSN PDF 2490-1172

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-517-3>

Valtioneuvoston periaatepäätös kansalliseksi korruptionvastaiseksi strategiaksi ja toimenpideohjelmaksi 2025–2027

Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2025:31		Teema	Mietintöjä ja lausuntoja
Julkaisija	Oikeusministeriö		
Tekijä/t	Venla Mäntysalo		
Yhteisötekijä	Oikeusministeriö ja korruptionvastaisen strategian ja toimenpideohjelman valmistelu- ja ohjausryhmä		
Kieli	ruotsi	Sivumäärä	29

Tiivistelmä

Kansallisen korruptionvastaisen strategian tavoitteena on vahvistaa korruptiontorjuntaa ja pitkällä aikavälillä rakentaa yhteiskuntaa, jossa korruptiolla ei ole menestymisen mahdollisuuksia. Strategian päätavoitteet koskevat julkishallinnon ja poliittisten toimijoiden sitouttamista korruption torjuntaan, korruption tunnistamisen ja päätöksenteon läpinäkyvyyden edistämistä sekä kansallisen tilannekuvan laatimista.

Tavoitteiden saavuttamiseksi on laadittu vuosille 2025–2027 toimenpideohjelma, joka sisältää yhteensä 47 aikataulutettua ja eri viranomaisille vastuutettua toimenpidettä. Strategia ja toimenpideohjelma jatkavat siitä, mihin ensimmäisessä kansallisessa strategiassa ja toimenpideohjelmassa (2021–2023) päästiin. Päivitetyssä toimenpideohjelmassa on huomioitu toimenpiteiden jatkuvuus, Suomen saamat kansainväliset suositukset sekä relevantit hallitusohjelma- ja lainsäädäntöhankkeet.

Oikeusministeriön kesäkuussa 2024 asettama ministeriöiden välinen valmistelu- ja ohjausryhmä on vastannut toimenpideohjelman laatimisesta yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Valmistelu- ja ohjausryhmä seuraa toimeenpanoa ja raportoi siitä sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon ministeriryhmälle. Toimeenpano jatkuu vuoden 2027 loppuun.

Asiasanat	korruptio, kriminaalipolitiikka, rikosentorjunta, etiikka, hyvä hallinto, rikosoikeus		
ISBN PDF	978-952-400-517-3	ISSN PDF	2490-1172
Julkaisun osoite	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-517-3		

Government Resolution on the National Anti-Corruption Strategy and Action Plan 2025–2027

Publications of the Ministry of Justice, Memorandums and statements 2025:31	Subject	Memorandums and statements
--	----------------	----------------------------

Publisher	Ministry of Justice, Finland
------------------	------------------------------

Author(s)	Venla Mäntysalo
Group author	Ministry of Justice and the preparation and steering group for the National Anti-Corruption Strategy and Action Plan

Language	English	Pages	29
-----------------	---------	--------------	----

Abstract

The National Anti-Corruption Strategy aims to intensify the fight against corruption and, in the long term, to build a society where corruption has no chance of success. The main objectives of the strategy are to engage general government and political actors in the fight against corruption, to promote the identification of corruption and the transparency of decision-making, and to form a national situation picture.

To achieve these objectives, an action plan for 2025–2027 has been drawn up, including a total of 47 scheduled measures that have been assigned to different authorities. The strategy and the action plan are a continuation of what was achieved by the first National Anti-Corruption Strategy and Action Plan (2021–2023). The updated action plan takes into account the continuity of the measures, the international recommendations issued to Finland, and the relevant Government Programme projects and legislative projects.

The inter-ministerial preparation and steering group appointed by the Ministry of Justice in June 2024 was responsible for drawing up the action plan in cooperation with relevant stakeholders. The preparation and steering group will monitor the implementation and report on the progress to the ministerial working group on internal security and administration of justice. The implementation will continue until the end of 2027.

Keywords	corruption, criminal policy, crime prevention, ethics, good governance, criminal law
-----------------	--

ISBN PDF	978-952-400-517-3	ISSN PDF	2490-1172
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

---

URN address	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-400-517-3
--------------------	---

Innehåll

1	Statsrådets principbeslut om en nationell strategi och ett åtgärdsprogram för bekämpning av korruption 2025–2027	7
2	Nuläge	8
3	Bakgrund	10
4	Centrala delområden för utveckling av korruptionsbekämpningen	12
5	Uppföljning	14
6	Åtgärdsprogram för strategin för bekämpning av korruption 2025–2027	15

1 Statsrådets principbeslut om en nationell strategi och ett åtgärdsprogram för bekämpning av korruption 2025–2027

Syftet med strategin för bekämpning av korruption är att

1. engagera den offentliga förvaltningen och politiska aktörer i att bekämpa korruption på ett effektivt sätt
2. främja identifieringen av korruption och ett transparent beslutsfattande
3. förbättra myndigheternas möjligheter att ställa aktörer som gjort sig skyldiga till korruption till svars för sina handlingar
4. underlätta utarbetandet av en nationell lägesbild över korruptionen i vårt land.

På kort sikt är målet för strategin att effektivisera arbetet med att bekämpa och förebygga korruption. Visionen och målet på lång sikt är ett samhälle där korruption inte kan få fotfäste eller döljas.

2 Nuläge

Korruption är på många sätt skadligt för de enskilda medborgarna och för hela samhället. Det får allvarliga följder, som bromsar den ekonomiska utvecklingen och försvagar demokratin, tillgodoseendet av rättvisa och jämlikhet och konkurrenskraften. Även rättsstatens trovärdighet försvagas, om man inte effektivt kan förebygga korruption.

Med korruption avses missbruk av inflytande för att uppnå vinning. Inget land är helt korruptionsfritt, inte heller Finland. Trots att synlig, så kallad gatukorruption är mycket sällsynt i Finland visar undersökningar att korruption förekommer på alla nivåer i det finländska samhället och i många branscher och kontexter. I stället för gatukorruption förekommer en annan typ av strukturell korruption i Finland som är svårare att upptäcka. Den förekommer speciellt i verksamhet mellan näringslivet och myndigheterna och i samband med annan ekonomisk brottslighet. Det är till stor del fråga om dold brottslighet. Endast en del av alla korruptionsbrott kommer till myndigheternas kännedom. Den statistik som förs över korruption är bristfällig, och det har forskats relativt lite i korruption.

Centrala riskområden för korruption i Finland anses vara byggnadsbranschen, offentlig upphandling (och anbudsförfaranden), markanvändning och planläggning, politiskt beslutsfattande samt parti- och valfinansiering (Peurala & Muttilainen 2015, VNK 2020:46). Andra centrala områden där risken för korruption är högre är utrikeshandeln, idrott, försvarssektorn och hälso- och sjukvården (EU 2024). Forskning visar att en betydande del av organisationerna inom organiserad brottslighet utnyttjar korruption i sin verksamhet (Serious and Organised Crime Threat Assessment 2021).

Korruption förekommer ofta i form av otillbörliga förmåner som ges och tas emot, intressekonflikter och favorisering. Även oetisk beredning av beslut utanför de formella beslutsstrukturerna är en form av korruption.

Vikten av att bekämpa och förebygga korruption lyfts fram i många internationella avtal, rekommendationer, anvisningar och andra publikationer. I många sammanhang betonas att det är viktigt att arbetet mot korruption är konsekvent

och målmedvetet. Bland annat artikel 5 i Förenta nationernas konvention mot korruption (UNCAC) förutsätter att konventionsstaterna ska utveckla och genomföra eller upprätthålla en effektiv, samordnad antikorrupsionspolitik.

Bekämpning av korruption är ett av målen i FN:s handlingsprogram Agenda 2030 för hållbar utveckling. Detta innebär att Finland förväntas vidta åtgärder för att minska all typ av korruption före 2030. Därtill har Finland förbundit sig att delta i OECD:s, Europarådets och Europeiska unionens arbete mot korruption som en del av det internationella samarbetet för att bekämpa korruption.

Europeiska kommissionens förslag till direktiv om bekämpning av korruption från 2023 syftar till att effektivisera och förenhetliga bekämpningen av korruption i medlemsstaterna. EU har som mål att effektivisera verksamheten mot korruption under nästa programperiod (Europeiska kommissionen 2023).

3 Bakgrund

Det första statsrådets principbeslut om en nationell strategi och ett åtgärdsprogram för bekämpning av korruption godkändes i maj 2021. Genomförandeperioden för beslutet upphörde vid utgången av 2023. Genom beslut av statsrådets allmänna sammanträde (21.3.2024) uppdateras principbeslutet om en nationell strategi och ett åtgärdsprogram för bekämpning av korruption i tillämpliga delar. I juni 2024 beredde den ministerieövergripande berednings- och styrgrupp som justitieministeriet tillsatt ett åtgärdsprogram i anslutning till strategin. I programmet beaktas nationella aspekter och riskområden för korruption, internationella rekommendationer, EU:s referensram för bekämpning av korruption samt resultaten och kontinuiteten av det tidigare åtgärdsprogrammet. Berednings- och styrgruppen följer genomförandet och kan vid behov och i den utsträckning det är möjligt ta in nya projekt i programmet. Programmets genomförandeperiod 2025–2027 fortsätter till utgången av 2027.

I åtgärdsprogrammet har urskilts flera pågående eller planerade projekt och åtgärder för att främja målen i strategin för bekämpning av korruption. Åtgärder enligt åtgärdsprogrammet kan också genomföras som separata projekt eller som en del av statsrådets andra strategier och åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet har beröringspunkter med till exempel åtgärdsprogrammet för bekämpning av organiserad brottslighet och handlingsplanen för den nationella riskbedömningen av penningtvätt. Vid beredningen av åtgärdsprogrammet har man hört bland annat samarbetsnätverket mot korruption, som har en central roll i det nationella samarbetet mot korruption.

Åtgärderna genomförs inom ramen för befintliga resurser och huvudsakligen som tjänsteuppdrag i ett förvaltningsövergripande samarbete. Flera olika myndigheter och intressentgrupper deltar i genomförandet. En del av åtgärderna kräver tilläggsfinansiering. Resursförslaget för åtgärden och anteckningen om behovet av tilläggsfinansiering innebär att åtgärden kan genomföras endast om det ordnas finansiering för den.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering utgörs kärnan i rättsstaten av medborgarnas förtroende för ett rättvist samhälle och rättssystem. Dessutom förbinder sig Finland att främja iakttagandet av rättsstatsprincipen och

bekämpningen av korruption inom EU. Strategin för bekämpning av korruption stöder målen i regeringsprogrammet genom att stärka rättsstatens strukturer, principerna för god förvaltning och medborgarnas förtroende för samhällets institutioner. I överensstämmelse med regeringsprogrammet beaktas i stödet till Ukraina stärkandet av rättsstatens strukturer och korruptionsbekämpningen. Dessutom beaktas sambandet mellan korruption och organiserad brottslighet.

Strategin ligger i linje med de mål för att effektivisera arbetet mot korruption som FN, OECD, Europarådet (gruppen av stater mot korruption, Greco) och EU ställt för Finland. De rekommendationer som ingår i de internationella utvärderingsmekanismerna och EU:s rapport om rättsstatsprincipen beaktas i åtgärdsprogrammets mål och åtgärder.

Strategin har en förebyggande effekt på korruption och stärker god praxis som är etiskt hållbar inom den offentliga förvaltningen och i företagen. Syftet med strategin och det åtgärdsprogram som utarbetats för dess genomförande är dessutom att bekämpa och förebygga korruption i anslutning till offentlig upphandling samt att göra upphandlingarna mer transparenta, vilket i sin tur främjar en sund konkurrens. Strategin förbättrar även transparensen i det politiska beslutsfattandet.

4 Centrala delområden för utveckling av korruptionsbekämpningen

I strategin mot korruption ingår sex delområden som är centrala med tanke på Finlands åtgärder för att bekämpa korruption. Av delområdena framgår på ett genomgående sätt att Finland aktivt deltar i det internationella arbetet mot korruption och verkställer nationellt de förpliktelser som följer av internationella avtal och som en del av Finlands yttre förbindelser.

De centrala delområdena för utveckling av korruptionsbekämpningen är följande

1. Att stärka och förtydliga myndighetsstrukturerna för bekämpning och förebyggande av korruption samt utveckla samarbetet mellan olika aktörer

Strukturerna för arbetet mot korruption i Finland ska stärkas och förtydligas och tydliga ansvarsrelationer ska skapas. Genom förvaltningsgripande samarbete utvecklas metoder för att förbättra korruptionsbekämpningens slagkraft och för att verkställa strategin bland annat genom samarbetsnätverket mot korruption.

2. Att öka medvetenheten om korruption

I syfte att öka medvetenheten om korruption ordnas kurser för olika målgrupper. Därtill uppdateras och utnyttjas aktivt de anvisningar och utredningar som utarbetats samt justitieministeriets webbplats anti-korruption.fi och andra källor. Det ska säkerställas att myndigheterna har tillräcklig kännedom om korruption och den kompetens som behövs för att bekämpa korruption. För olika målgrupper ordnas utbildning om bekämpning och förebyggande av korruption. Den kunskapsbaserade verksamheten mot korruption stärks med stöd av den nationella lägesbilden.

3. Att öka transparensen

Bekämpningen av korruption kräver att allt beslutsfattande är transparent. Transparensen ska främjas särskilt i myndigheternas verksamhet och i den politiska verksamheten. Åtgärder planeras och genomförs för att bindningar och intressekonflikter ska kunna urskiljas och övervakas effektivare

bland annat med hjälp av öppenhetsregistret. Man främjar öppenheten och transparensen i upphandlingar och i lagstiftningen om val- och partifinansiering.

4. Att främja avslöjandet av korruptionsfall

För att effektivare kunna avslöja korruption krävs det bättre förmåga att identifiera riskerna för korruption och att de centrala myndigheterna har tillräckliga verksamhetsförutsättningar. I syfte att främja avslöjandet av korruptionsfall ska de myndigheter som är centrala med tanke på korruptionsbekämpning få bättre möjligheter att få information. Samtidigt ska förutsättningarna för intern kontroll, riskhantering och intern revision stärkas för att man bättre ska kunna identifiera och avslöja korruptionsfall samt planera och genomföra alla kontrollåtgärder som behövs för att hantera riskerna. Arbetet för att öka medvetenheten om lagen om skydd för rapporterade personer (visselblåsarlagen) fortsätter.

5. Att utreda och utveckla effekterna av lagstiftningen om bekämpning av korruption

I syfte att utreda och utveckla lagstiftningen om korruptionsbekämpning utreds och genomförs ändringsbehoven i fråga om mutbrott bland annat i enlighet med EU:s direktiv om bekämpning av korruption. Även bestämmelserna om tjänstebrott och den lagstiftning som gäller förtroendeuppdrag på flera olika förvaltningsnivåer är ett utvecklingsobjekt.

6. Att främja forskningen om korruption och korruptionsbekämpning

I syfte att öka den aktuella informationen främjas forskningen om korruption även inom nya riskområden för korruption. Korrupt verksamhet sker oftast inte i offentligheten, och varje år görs endast ett fåtal polisanmälningar och andra typer av anmälningar om misstänkt korruption. Få korruptionsfall kommer till myndigheternas eller medborgarnas kännedom. Det behövs fortsättningsvis mer forskningsdata om korruption och dess olika former i vårt land.

5 Uppföljning

För att målen ska uppnås innehåller åtgärdsprogrammet för strategin schemalagda åtgärder, vars genomförande och konsekvenser följs upp och utvärderas.

Strategin och åtgärdsprogrammet har beretts av en berednings- och styrgrupp som arbetar under justitieministeriets ledning. Strategin och åtgärdsprogrammet har även presenterats för ministerarbetsgruppen för inre säkerhet och rättsvård. Berednings- och styrgruppen, som tillsatts av justitieministeriet, har till uppgift att styra och samordna verkställandet av strategin och åtgärdsprogrammet samt att rapportera om hur åtgärderna framskrider. Hösten 2026 ska en rapport om hur åtgärdsprogrammet för strategin framskrider ges till ministerarbetsgruppen för inre säkerhet och rättsvård.

6 Åtgärdsprogram för strategin för bekämpning av korruption 2025–2027

Varje myndighet genomför de planerade åtgärderna inom sitt eget verksamhetsområde inom ramen för den lagstiftning som gäller myndigheten i frågan.

1. Att stärka och förtydliga myndighetsstrukturerna för bekämpning och förebyggande av korruption samt utveckla samarbetet mellan olika aktörer

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
1.1. Samordningen och samarbetet mellan olika aktörer stärks.	1.1.1. Det tillsätts en underarbetsgrupp för myndigheterna som blir en del av samarbetsnätverket mot korruption. Underarbetsgruppen har som mål att bland annat främja myndigheternas beredskap att förebygga, upptäcka och undersöka korruptionsbrott samt att effektivisera samarbetet och klargöra behovet av att utveckla informationsutbytet.	Huvudansvar: JM (justitieministeriet) Andra ansvariga: Polisstyrelsen, Centralkriminalpolisen, riksåklagarens byrå, Skatteförvaltningen, Tullen, Konkurrens- och konsumentverket, Statens revisionsverk	Genomförs som tjänsteuppdrag Genomförande i tillämpliga delar som en del av projektet Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet JM, gruppen för samordning av informationsutbytet 2025	En underarbetsgrupp tillsätts under den kommande mandatperioden för samarbetsnätverket mot korruption. Relevanta fall av korruption och behoven av att utveckla informationsutbytet i anslutning till dem identifieras.
	1.1.2. Verksamhetssätten för samarbetsnätverket mot korruption granskas och utvecklas och samarbetet mellan nätverkets medlemsorganisationer och kompetensen om korruptionsbekämpning ökas. Som en del av verksamhetssätten ökas kommunikationen om åtgärderna i strategin mot korruption genom nätverket och utnämnda kontaktpersoner vid ministerierna.	Huvudansvar: JM, samarbetsnätverket mot korruption, berednings- och styrgruppens medlemmar och andra intressentgrupper	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2027	Nätverkets verksamhetssätt utvärderas och utvecklas. Kommunikationsåtgärder genomförs och medvetenheten inom organisationen ökas.

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
	1.1.3. Polisinsättningarnas förmåga och enhetliga verksamhetsätt främjas genom målinriktat samarbete inom det riksomfattande nätverket av kontaktpersoner för korruptionsbekämpning. Dessutom säkerställs tillräckliga resurser för att avslöja och utreda korruptionsbrott.	Huvudansvar: Centralkriminalpolisen, polisstyrelsen	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2027	Funktionen stärks och samarbetet utvecklas.
1.2. Utvecklandet av verksamheten mot korruption och stärkandet av kompetensen inom statsförvaltningen och på myndighetsnivå främjas.	1.2.1. Förankringen av polisens, Tullens och Gränsbevakningsväsendets handlingsprogram mot korruption fortsätter och uppföljningen av genomförandet säkerställs (som en del av genomförandet av internationella rekommendationer).	Huvudansvar: Polisstyrelsen, Tullen, Gränsbevakningsväsendet Andra ansvariga: JM	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2027	Handlingsprogrammen genomförs i enlighet med målen. Uppföljning som en del av genomförandet av internationella rekommendationer.
	1.2.2. Myndigheter och organisationer inom statsförvaltningen stöds i planeringen och genomförandet av handlingsprogram mot korruption. Utredningar, anvisningar och beprövade metoder för genomförande utnyttjas.	Huvudansvar: JM Andra ansvariga: FM, samarbetsnätverket mot korruption	Genomförs som tjänsteuppdrag Genomförande i tillämpliga delar som en del av projektet Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet 2026–2027	Handlingsprogram mot korruption planeras och genomförs.

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
	<p>1.2.3. En webbkurs som fokuserar på korruptionsbrott och där kompetensen om både inhemsk och utländsk mutbrottslighet och om återvinning i fall av vinning av brott stärks.</p> <p>Ordnandet av utbildning för poliser, åklagare och domare med målet att identifiera korruption och riskområden för korruption fortsätter.</p>	<p>Huvudansvar: JM, riksåklagarens byrå, Domstolsverket</p> <p>Andra ansvariga: Centralkriminalpolisen</p>	<p>Genomförs som tjänsteuppdrag</p> <p>Webbkursen genomförs som en del av projektet Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet 2025–2027</p>	<p>En webbkurs genomförs och information ges till målgrupperna.</p> <p>Kursen Korruptionsbrott ordnas vartannat år (2025, 2027).</p> <p>En responsenkät om kursens nytta utförs.</p>
	<p>1.2.4. Information om användningen av de kanaler som avses visselblåsarlagen och andra etiska kanaler samlas in. Information på femennivå utnyttjas för identifiering av riskområden för korruption. Även justitiekanslern i statsrådets processuella avgöranden där det ges anvisningar om förvaltningsprocessen, det vill säga om anförande av förvaltningsbesvär eller förvaltningsklagan, utreds.</p>	<p>Huvudansvar: JM</p> <p>Andra ansvariga: andra ministerier, samarbetsnätverket mot korruption</p>	<p>Genomförs som tjänsteuppdrag utifrån bland annat justitiekanslersämbetets årsstatistik och rapporten till EU-kommissionen</p> <p>Genomförande i tillämpliga delar som en del av projektet Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet 2026–2027</p>	<p>Information samlas in och riskområden identifieras, en tematisk sammanställning av rapportering som inte omfattas av visselblåsarlagen utarbetas.</p>

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
	1.2.5. Organisationer inom statsförvaltningen uppmanas att genomföra en kartläggning av korruptionsriskerna, särskilt inom identifierade riskområden för korruption och organisationer där en riskkartläggning inte har gjorts. Den information som korruptionslägesbilden (2.1.1) ger om identifiering av riskområden utnyttjas. Dessutom utreds igenkänningen av korruptionsrisker som en del av lagberedningen.	Huvudansvar: JM Andra ansvariga: JSM, FSM andra ministerier	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2027	Riskkartläggningar genomförs antingen separat eller som en del av den riskbedömning som pågår i organisationerna.
1.3. Utvecklingen av korruptionsbekämpningen och arbetet för en god förvaltning i Ukraina stöds.	1.3.1. Utbildningar i korruptionsbekämpning genomförs. Dessutom beaktas korruptionsbekämpningen i utbildningar som ordnas i syfte att stärka rättsstatsstrukturerna i Ukraina.	Huvudansvar: JM, UM Andra ansvariga: andra ministerier och intressentgrupper	Genomförs som tjänsteuppdrag som en del av justitieministeriets samförståndsavtal och planen för återuppbyggnaden av Ukraina 2025–2026	Utbildningar genomförs
	1.3.2. Utvecklingen av rättsstatsstrukturerna i Ukraina stöds och korruptionsriskerna kartläggs som en del av riskhanteringen.	Huvudansvar: UM Andra ansvariga: JM, andra ministerier och intressentgrupper	Genomförs som tjänsteuppdrag som en del av planen för återuppbyggnaden av Ukraina och det landprogram för utvecklingssamarbete som utarbetas för Ukraina. 2025–2027	En riskkartläggning genomförs och utnyttjas i landprogrammet för utvecklingssamarbete.

2. Att öka medvetenheten om korruption

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
2.1. Medvetenheten om korruption ökas allmänt.	2.1.1. En nationell lägesbild över korruptionen planeras och genomförs. Genom den möjliggörs en uppföljning på lång sikt av lägesbilden och en kunskapsbaserad utveckling av verksamheten mot korruption.	Huvudansvar: JM Andra ansvariga: projektets samarbetspartner	Genomförs som en del av projektet Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet 2025–2026	En lägesbild genomförs. Lägesbilden uppdateras vartannat år.
	2.1.2. Utvecklingen av webbplatsen antikorruption.fi och dess innehållsproduktion fortsätter exempelvis genom utarbetandet av informationspaket för olika målgrupper och aktuella översikter om korruption och korruptionsbekämpning. Aktuell kommunikation utvecklas till exempel i form av ett nyhetsbrev.	Huvudansvar: JM Andra ansvariga: samarbetsnätverket mot korruption	Genomförs som tjänsteuppdrag Genomförs i tillämpliga delar som en del av projektet Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet 2025–2027	Informationspaketen genomförs och aktualitets-kommunikationen utvecklas. Utvecklingen av antalet besökare på webbplatsen följs upp.
	2.1.3. Fortsatta åtgärder vidtas för att öka medvetenheten om korruption genom att i) årligen ordna en dag mot korruption ii) ordna seminarier för allmänheten kring teman som är relevanta med tanke på korruptionsläget i Finland iii) ordna riktade utbildningar kring teman som gäller särskilt riskområden för korruption och andra teman som lyfts fram i lägesbilden av korruption.	Huvudansvar: JM Andra ansvariga: andra ministerier, samarbetsnätverket mot korruption	Genomförs som tjänsteuppdrag Genomförs som en del av projektet Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet 2025–2027	Dagen mot korruption ordnas årligen och dessutom ordnas två seminarier samt utbildningar. Utvärdering med hjälp av deltagarantal och en responsenkät.

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
<p>2.2. Den aktiva dialogen utvecklas så att den leder till ökad växelverkan mellan myndigheter, medier och forskarsamfundet.</p>	<p>2.2.1. En rundabordsdiskussion om riskområden för korruption, korruptionsfall och undersökande journalistik ordnas för journalister. Utifrån diskussionen sammanställs ett informationspaket som läggs ut på webbplatsen antikorruption.fi.</p> <p>Ordnandet av forskningsdagar med korruption som tema fortsätter vartannat år som en del av genomförandet av lägesbilden om korruption.</p>	<p>Huvudansvar: JM, samarbetsnätverket mot korruption</p>	<p>Genomförs som tjänsteuppdrag</p> <p>Genomförs i tillämpliga delar som en del av projektet</p> <p>Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet</p> <p>2026–2027</p>	<p>En rundabordsdiskussion för journalister genomförs och ett informationspaket tas fram.</p> <p>Det ordnas en rundabordsdiskussion för forskare och resultaten utnyttjas vid uppdateringen av lägesbilden.</p>
<p>2.3. Medvetenheten ökas och kompetensen om korruptionsbekämpning inom statsförvaltningen och myndigheterna utvecklas.</p>	<p>2.3.1. Tjänstemännens integritet stärks bland annat genom att</p> <p>i) fortsätta att förankra den anvisning om korruptionsbekämpning som riktats till statsförvaltningen och att ordna utbildning i temat</p> <p>ii) säkerställa att den tjänstemannaetiska anvisningen ingår som en del av introduktionen i statsförvaltningens organisationer</p> <p>iii) uppmuntra tjänstemän i chefsställning att genomföra den kurs om tjänstemannaetik och korruptionsbekämpning i eOppiva som riktar sig till den högsta ledningen.</p>	<p>Huvudansvar: JM, FM</p> <p>Andra ansvariga: andra ministerier</p>	<p>Genomförs som tjänsteuppdrag</p> <p>Genomförs i tillämpliga delar som en del av projektet</p> <p>Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet</p> <p>2025–2027</p>	<p>Det ordnas ett gemensamt evenemang för statsförvaltningen och dessutom evenemang riktade till organisationerna.</p> <p>Antalet personer som avlagt eOppiva-kursen följs upp.</p>

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
	2.3.2. Information om jäv och intressekonflikter produceras och temat tas in i utbildningar som riktas till statsförvaltningen, och materialet sammanställs till ett informationspaket på webbplatsen antikorruption.fi.	Huvudansvar: JM Andra ansvariga: FM, JSM, andra ministerier	Genomförs som tjänsteuppdrag	Jävsfrågan tas in i utbildningen och läggs till på webbplatsen antikorruption.fi. Vid ministerierna kontrolleras i tillämpliga delar att anmälningarna och tillstånden om bisyssla är uppdaterade och heltäckande (JSM).
	2.3.3. De anvisningar för ministrarna som är centrala med tanke på bekämpningen av korruption och främjande av integriteten sammanställs till ett separat dokument.	Huvudansvar: JM, SRK	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025	De etiska tillvägagångssätten sammanställs i ett enda dokument.
	2.3.4. Förankringen av informationen från de utredningar som gjordes inom ramen för det tidigare åtgärdsprogrammet fortsätter genom att man samlar informationen till en del av de utbildningar och informationspaket som myndigheterna och de rapporteringsskyldiga ordnar. Som en del av åtgärderna för att öka medvetenheten och utbildningarna beaktas kopplingarna till parallella fenomen, såsom organiserad brottslighet, grå ekonomi, penningtvätt och människohandel. Fokus läggs särskilt på de verksamhetsområden som är förknippade med ökad korruptionsrisk och nya riskområden beaktas.	Huvudansvar: JM Andra ansvariga: FM, IM, JSM, riksåklagarens byrå, Domstolsverket, Konkurrens- och konsumentverket, Polisstyrelsen, Central-kriminalpolisen, Skatteförvaltningen andra ministerier och myndigheter	Genomförs som tjänsteuppdrag Genomförs i tillämpliga delar som en del av projektet Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet, samt åtgärdsprogrammet för bekämpning av organiserad brottslighet 2025–2027	Åtgärder vidtas för att vid relevanta evenemang och utbildningar öka medvetenheten om aktuella frågor. Forskningsrapporter och utredningar utnyttjas och informationspaket utarbetas.

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
<p>2.4. Informationen om korruption ökas och kommunerna och välfärdsområdena stöds i deras verksamhet för att stärka korruptionsbekämpningen</p>	<p>2.4.1. Främjandet av god förvaltning och bekämpning av korruption inom kommunsektorn fortsätter bland annat genom att man går vidare med förankringen av den handbok för bekämpning av korruption som riktar sig till kommunalförvaltningen. Dessutom ordnas informationsinslag till kommunerna där man behandlar riskområdena för korruption, såsom offentlig upphandling, planläggning och byggande, metoder för att bekämpa korruption samt teman som gäller bindningar och jäv.</p>	<p>Huvudansvar: JM och samarbetspartner</p>	<p>Genomförs som tjänsteuppdrag</p> <p>Genomförs i tillämpliga delar som en del av projektet Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet, och i samarbete med Kommunsektorns utvecklingsstiftelse</p> <p>2025–2026</p>	<p>Det ordnas informationsinslag (webbinspelningar), utbildningar och evenemang som riktar sig till kommunerna.</p> <p>En webbanalys och responsenkät utförs.</p>
	<p>2.4.2. Spridningen av bästa praxis och exempel på åtgärder och program för bekämpning av korruption till kommuner och välfärdsområdena främjas. Referensramen för Grecos sjätte utvärderingsrunda, som riktar sig till lokalförvaltningen, utnyttjas.</p>	<p>Huvudansvar: JM, FM</p> <p>Andra ansvariga: samarbetsnätverket mot korruption</p>	<p>Genomförs som tjänsteuppdrag</p> <p>2025–2026</p>	<p>Evenemang, informationsinslag och utbildningar ordnas.</p> <p>En responsenkät för kommuner och välfärdsområden utförs.</p>

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
<p>2.5. Medvetenheten inom den privata sektorn ökas med beaktande små och medelstora företag, företag som bedriver internationell handel och aktörer som utnyttjar medel för utvecklings-samarbete.</p>	<p>2.5.1. Det genomförs utbildningar och informationsinslag för företag om identifiering av korruptionsrisker och om korruptionsbekämpning. Särskilt beaktas riskområden, såsom byggbranschen och sambanden med temat om företags samhällsansvar.</p>	<p>Huvudansvar: JM Andra ansvariga: ANM, UM, MM, Skatteförvaltningen</p>	<p>Genomförs som tjänsteuppdrag Genomförs i tillämpliga delar som en del av projektet Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet. Informationen om en eventuell utredning om programmet för bekämpning av organiserad brottslighet utnyttjas. 2025–2026</p>	<p>Det ordnas utbildningar och informationsinslag. En responsenkät för deltagarna utförs.</p>
	<p>2.5.2. Medvetenheten bland annat om korruption utomlands samt om de förpliktelser som följer av OECD:s konvention om bekämpande av bestickning och av de rekommendationer, utredningar och anvisningar i anslutning till den ökas. Seminarier och informationsinslag ordnas för företag som bedriver internationell handel och för aktörer som utnyttjar medel för utvecklings-samarbete. Dessutom beaktar man till exempel den handel och återuppbyggnad som hänför sig till Ukraina. Dessutom beaktas de sektorer där risken för korruption är stor, såsom försvarsindustrin.</p>	<p>Huvudansvar: JM, UM Andra ansvariga: ANM, FSM, samarbetspartner</p>	<p>Genomförs som tjänsteuppdrag Genomförs i tillämpliga delar som en del av projektet Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet 2026–2027</p>	<p>Det ordnas seminarier och korruptions bekämpningstemat tas in i relevanta utbildningar. En responsenkät för deltagarna genomförs.</p>

3. Att öka transparensen

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
3.1. Öppenhet och transparens i beslutsfattandet främjas.	3.1.1. Det görs en efterhandsutvärdering av lagen om öppenhetsregister (430/2023) och en förstudie om en utvidgning av tillämpningsområdet.	JM	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2026	En utvärdering och en förstudie utförs.
	3.1.2. Möjligheterna att sammanställa redogörelserna för bindningar och göra dem tillgängliga till exempel via en tillgänglig databas utreds. Dessutom utreds möjligheterna att granska tjänstemännens och tjänsteinnehavarnas redogörelser för bindningar.	Huvudansvar: JM Andra ansvariga: FM, SRK	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2026	Ministrarnas, tjänstemännens och tjänsteinnehavarnas redogörelser för bindningar länkas till exempel till webbplatsen antikorrruption.fi eller till öppenhetsregistrets webbplats. En möjlig databas i enlighet med Rättsregistercentralens modell liksom en granskning av redogörelserna utreds.

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
3.2. Öppenheten i upphandlingar främjas.	3.2.1. Ett nationellt informationslager för offentlig upphandling och publicering av inköpsfakturadata bereds och lagstiftningsändringar genomförs.	FM (arbetsgrupp)	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2026	Inköpsfakturadata publiceras, lagstiftningsändringar genomförs.
	3.2.2. Lämnande av efterhandsredovisning om direktupphandlingar klarläggs.	ANM (arbetsgrupp)	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2026	Antalet utförda efterhandsredovisningar följs upp.
3.3. Öppenheten och transparensen i lagstiftningen om val- och partifinansiering främjas.	3.3.1. Med hjälp av en dialog mellan partierna, finansinstituten och tillsynsmyndigheterna främjas en lagenlig, ändamålsenlig och tydlig redovisning för valen och för kandidaternas och de politiska partiernas politiska verksamhet.	Parlamentarisk valarbetsgrupp	Arbetsgrupp som tillsatts av statsrådet 2023–2025	Dialoger genomförs.
	3.3.2. De ändringar i lagen om kandidaters valfinansiering som den parlamentariska valarbetsgruppen föreslår i sin slutrapport (2022) utreds. Enligt förslagen ska statens revisionsverk ges möjlighet att förena sitt tillsynsarbete med vite.	Parlamentarisk valarbetsgrupp	Arbetsgrupp som tillsatt av inrikesministeriet 2023–2025	Ändringarna utreds.
	3.3.3. Det utfärdas bestämmelser om redovisnings-skyldighet för lån som partier, partiföreningar och partinära föreningar tagit upp samt om offentliggörande av namnen på dem som gett lån till kandidaters valkampanjer. Också bestämmelserna om redovisning till statens revisionsverk av valfinansiering som överskrider kampanjkostnaderna förtydligas.	JM	Genomförs som tjänsteuppdrag, RP 190/2024, ikraftträdande 7/2025	Ändringarna genomförs.

4. Att främja avslöjandet av korruptionsfall

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
4.1. Stärkande av den interna kontrollen, riskhanteringen och den interna revisionen.	4.1.1. Främjande av att de rekommendationer som följer av de rapporter som hänför sig till den interna revisionens roll införs.	Huvudansvar: JM, FM, finanscontrollerfunktionen Andra ansvariga: andra ministerier	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2027	Rekommendationer genomförs.
	4.1.2. Läget för och utvecklingsbehoven i den interna kontrollen och riskhanteringen bedöms.	FM, finanscontrollerfunktionen	Genomförs som tjänsteuppdrag (OECD-projekt) 2025	En utvärdering genomförs.
	4.1.3. För statsförvaltningens interna revision utarbetas en analysram för att upptäcka korruptionsfall med hjälp av tidigare utredningar. Även anmälningar som lämnas in via rapporteringskanaler beaktas.	FM, finanscontrollerfunktionen	Genomförs som tjänsteuppdrag, kräver delvis tilläggsfinansiering 2026–2027	En analysram/anvisning utarbetas.
	4.1.4. Medvetenheten om korruption och kompetensen när det gäller att identifiera och bekämpa korruption särskilt i riskområden (till exempel offentlig upphandling, planläggning och markanvändning) främjas inom kommunernas och välfärdsområdenas interna kontroll.	Huvudansvar: JM Andra ansvariga: samarbetsnätverket mot korruption, samarbetspartner	Genomförs som tjänsteuppdrag Finansiering i tillämpliga delar från projektet Ökad effektivitet i kampen mot korruption, som finansieras av fonden för inre säkerhet 2026–2027	Utbildning/informationsinslag som riktar sig till den interna kontrollen genomförs. En responsenkät för deltagarna utförs.

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
4.2. Underlättande av identifiering av korruptionsfall och rapportering om misstankar om korruption.	4.2.1. För organisationerna inom den offentliga sektorn utarbetas en modell för ett åtgärdsprogram mot korruption och en anvisning om förfaringssätt i fall av korruption. Till modellen fogas anvisningarna om visselblåsarskydd och till anvisningarna om förfaringssätt instruktioner om rapporteringen av fall.	Huvudansvar: JM Andra ansvariga: FM, samarbetsnätverket mot korruption	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2026	Modellen genomförs.
	4.2.2. Ordandet av utbildningar om visselblåsarskydd och rapporteringskanaler fortsätter. Behandlingen i små kommuner av rapporteringen om överträdelser enligt visselblåsarlagen utreds.	JM	Genomförs som tjänsteuppdrag, kräver tilläggsfinansiering 2025–2027	Utbildningarna fortsätter och utredningen genomförs.

5. Att bedöma och utveckla effekterna av lagstiftningen om bekämpning av korruption

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
5.1. Lagstiftningen om korruptionsbrott och konfiskation utvecklas	5.1.1. Direktivet om bekämpning av korruption genomförs nationellt och de ändringar av bestämmelserna om mutbrott som hänför sig till direktivet verkställs, såsom kriminalisering av handel med inflytande.	JM, arbetsgrupp	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2027	Direktivet genomförs nationellt.
	5.1.2. Bestämmelserna om tjänsteansvar ses över.	JM, arbetsgrupp	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2027	Bestämmelserna ses över.

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
	5.1.3. Regeringsprogrammets föresatser om återtagande av vinning av brott genomförs och EU:s så kallade konfiskationsdirektiv (2024/1260/EU) genomförs nationellt.	JM	Genomförs som tjänsteuppdrag i enlighet med regeringsprogrammet 2024–2026	Föresatserna i regeringsprogrammet genomförs och konfiskationsdirektivet genomförs nationellt.
5.2. Övrig lagstiftning	5.2.1. En utvidgning av de obligatoriska grunderna för uteslutning av anbudsgivare enligt upphandlingslagen främjas och anlitandet av anknutna enheter begränsas.	ANM	Genomförs som tjänsteuppdrag i enlighet med regeringsprogrammet 2025–2026	En utvidgning av de obligatoriska grunderna för uteslutning av anbudsgivare främjas och användningen av anknutna enheter begränsas.
	5.2.2. Möjligheterna att vara verksam som förtroendevald på flera olika förvaltningsnivåer och bestämmelserna om valbarhet bedöms.	FM, arbetsgrupp	Genomförs som tjänsteuppdrag 2024–2026	En bedömning genomförs.
	5.2.3. Lagstiftningen om karens för ministrar genomförs.	SRK	Genomförs som tjänsteuppdrag 2027	Lagstiftning genomförs.
	5.2.4. Behovet av att ändra lagstiftningen när det gäller riksåklagarens skyldighet att redogöra för ekonomiska och andra bindningar utreds.	Huvudansvar: FM, JM	Genomförs som tjänsteuppdrag 2026	En utredning genomförs.
	5.2.5. Lagstiftningen om manipulation av resultat inom idrott utreds.	Huvudansvar: JM, UKM	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025–2027	En utredning genomförs.

6. Att främja forskningen om korruption och korruptionsbekämpning

Mål	Åtgärder	Ansvariga	Resurser och tidsplan	Utvärdering av genomförandet
6.1. Forskning och utvärdering som är relevant med tanke på bekämpningen av korruption främjas.	6.1.1. En konsekvensbedömning av strategin och åtgärdsprogrammet mot korruption genomförs eventuellt i samarbete med andra instanser med motsvarande åtgärdsprogram.	JM	Kräver tilläggsfinansiering 2026–2027	En konsekvensbedömning utförs.
	6.1.2. En jämförande rapport om läget för tjänstemannaetiken inom statsförvaltningen utarbetas	FM	Genomförs som tjänsteuppdrag 2025	En rapport har utarbetats (blev färdig i mars 2025).
	6.1.3. En referensram för immunitet och privilegier utreds.	JM	Kräver tilläggsfinansiering, JM forskningsfinansiering 2025–2026	En utredning genomförs.
	6.1.4. Osaklig påverkan som riktas mot myndigheter samt korruptionsförsök och sårbarheter i myndighetsverksamheten utreds som en del av strategin för bekämpning av organiserad brottslighet.	JM	Genomförs delvis som tjänsteuppdrag och kräver tilläggsfinansiering, utgör en del av strategin för bekämpning av organiserad brottslighet 2025–2027	En utredning genomförs.
	6.1.5. En bedömning görs för att systemet för skydd av visselblåsare genomförs på ett ändamålsenligt sätt.	JM	Kräver tilläggsfinansiering 2026–2027	En bedömning genomförs.

Oikeusministeriö
PL 25
00023 Valtioneuvosto
www.oikeusministerio.fi

Justitieministeriet
PB 25
00023 Statsrådet
www.justitieministeriet.fi

ISSN 2490-1172 (PDF)
ISBN 978-952-400-517-3 (PDF)